

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Tramp počeo carinski rat, energenti izuzeti

Svaka peta rafinerija pred zatvaranjem, uprkos rastu tražnje

EU želi više američkog LNG, SAD ne odgovaraju

SAD odložile sankcije NIS-u na 30 dana

SADRŽAJ

NAFTA

Tramp počeo carinski rat, energenti izuzeti.....	OVDE
Putin: Goldman Saksu dozvoljeno da proda akcije ruskih državnih kompanija	OVDE
Svaka peta rafinerija pred zatvaranjem, uprkos rastu tražnje.....	OVDE
OPEC+ verovatno u maju ukida ograničenja proizvodnje.....	OVDE
Indija zbog Trampa traži alternativu za rusku naftu.....	OVDE
BP prodaje imovinu u Austriji	OVDE
UNKS: Kretanje cena nafte Brent.....	OVDE

PRIRODNI GAS

EU želi više američkog LNG, SAD ne odgovaraju.....	OVDE
Ruski izvoz gasa preko Turskog toka veći za 16 odsto.....	OVDE
Ruski Arctic LNG 2 nastavio preradu gasa	OVDE
Nemci gas plaćaju 80 odsto više nego pre početka sukoba u Ukrajini.....	OVDE

REGION

SAD odložile sankcije NIS-u na 30 dana	OVDE
Usvojen prostorni plan za mađarsko-srpski naftovod	OVDE
NIS imenovao direktora Gazproma u Odbor direktora.....	OVDE
Najveći deo dobiti INA ide akcionarima	OVDE
MOL gradi skladište baterija vredno 16 miliona evra.....	OVDE
Bugarska polaže nade u vertikalni gasni koridor.....	OVDE
MOL povećava dividendu za gotovo 10 odsto.....	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

Crude Oil Brent, MAR 28, 2025 – 06.27 GMT – 73.85 \$ oilprice.com

Tramp počeo carinski rat, energenti izuzeti

Gotovo nezapaženo u novim sveobuhvatnim uvoznim carinama koje je uveo američki predsednik Donald Tramp jeste da su energenti isključeni sa spiska, smatra kolumnista **Reutersa** Clyde Russell.

Osnovna carina od 10 odsto na sav uvoz u Sjedinjene Države, i viša za mnoge glavne trgovinske partnere, neće važiti za sirovu naftu, prirodni gas i rafinisane proizvode, saopštila je Bela kuća.

Izuzeće od uvoza energije je jasna taktika za ograničavanje stepena štete koji će Amerikanci osetiti od carina, i uklapa se sa Trampovim širim ciljem da cene energije budu niske.

Ali ovaj potez takođe doprinosi dilemi sa kojom se suočava ostatak sveta u tome kako da oni reaguju na Trampov poremećaj globalnog trgovinskog sistema.

Jedan od najboljih pregovaračkih momenata koje će mnoge zemlje imati u odgovoru na američke carine je energija koju kupuju ili bi potencijalno mogle da kupe od Sjedinjenih Država.

Sjedinjene Američke Države su najveći svetski izvoznik tečnog prirodnog gasa (LNG) i rafinisanih naftnih proizvoda, a zauzimaju četvrto mesto po isporukama sirove nafte i uglja.

Jedan od načina na koji neke zemlje pokušavaju da se spacu carina jeste da se obavežu da kupuju više energije od Sjedinjenih Država.

Sada je upitno da li je bilo koji od ovih napora uspeo, s obzirom na opšte carine od 10% i više stope od 20% za Evropsku uniju, 34% za Kinu, 24% za Japan i 26% za Indiju.

Ovo su sve zemlje ili regioni koji su trenutno glavni kupci američke energije, ili su bili, ili imaju potencijal da povećaju uvoz.

Što se tiče kupovine energije od Sjedinjenih Država, Kina je do sada odlučila da stoji i bori se, uvodeći carine na uvoz američke sirove nafte,

LNG-a i uglja.

Ovo je efektivno okončalo trgovinu ovim proizvodima između dve najveće svetske ekonomije.

Ali to takođe nije mnogo uticalo na cene na globalnim tržištima, uglavnom zato što je Kina bila relativno mali kupac američke energije i u stanju je da nabavi alternative bez ometanja globalnih tokova.

Nije isto za Evropu, koja više od polovine svog LNG-a dobija iz Sjedinjenih Država i ne može to lako da zameni od drugih dobavljača.

Evropa je takođe glavni kupac američke sirove nafte i rafinisanih proizvoda i, slično LNG, teško bi pronašla alternative bez izazivanja široko rasprostranjenog poremećaja globalnih tokova i cena.

Evropa bi mogla da odustane od američkog uglja bez previše negativnog uticaja, ali kontinent je mali kupac.

Veća je verovatnoća da će Japan i Indija pokušati da iskoriste kupovinu energije iz Sjedinjenih Država kao pregovarački instrument u pregovorima sa Trampovom administracijom kako bi obezbedili izuzeće iz carina.

S obzirom na nedoslednu prirodu Trampa i njegove administracije, ovo može biti taktika koja daje plodove, ali za sada najbolje što se može reći o pokušaju ovog puta je da je veoma neizvestan. Dok različite zemlje ili regionalne grupe poput Evropske unije rade na svojim odgovorima, zajednička nit koja će se verovatno pojaviti je da će nastojati da smanje svoje oslanjanje na Sjedinjene Države i izgrade trgovinske odnose sa drugim nacijama.

Krajnji rezultat carina je da će Sjedinjene Države verovatno postati trgovinski partner u krajnjoj instanci, sa zemljama koje od njih kupuju samo ono što ne mogu da nabave negde drugde.

Putin: Goldman Saksu dozvoljeno da proda akcije ruskih državnih kompanija

Ruski predsednik Vladimir Putin ovlastio je jermenski investicioni fond Balchug Capital da kupi akcije u devet velikih kompanija u vlasništvu ruske filijale Goldman Saksa, pokazuje dekret objavljen u sredu, prenosi **Reuters**. Balchug

Capital i Goldman Sachs su odbili da komentarišu. Balchug Capital je u januaru dobio zeleno svetlo za kupovinu podružnice Goldman Saksa u Rusiji, u skladu sa posebnom uredbom, koja otvara put američkoj banci da se povuče sa ruskog tržišta i

izvuče deo kapitala koji je tamo blokiran. Moskva stalno pooštrava ograničenja na prodaju stranih sredstava od početka rata u Ukrajini, zahtevajući popuste od najmanje 60% i zahtevajući da transakcije koje uključuju banke i energetske kompanije dobiju Putinovo odobrenje.

U najnovijoj uredbi, objavljenoj na portalu ruske Vlade, navodi se da bi Balchug Capital mogao da kupi akcije Goldman Sachs International u energetskim kompanijama Gasprom, Rosnjeft, Novatek, Lukoil, Tatneft i Surgutneftegas b, kao i u čeličani NLMK, proizvođaču električne energije InterRAOi telekom provajderu Rostelekom.

Vrednost svih akcija navedenih u dekretu prema proračunima agencije Reuters iznosila je skoro 80 miliona dolara.

Kao odgovor na sankcije Zapada zbog sukoba u Ukrajini kojim je zamrznuto oko 300 milijardi

dolara ruske suverene imovine u zapadnim jurisdikcijama, Moskva je počela da preusmerava sredstva na specijalne račune, pristup kojima je blokiran osim ako Moskva ne odobri oslobađanje.

Velike zapadne banke sa ruskim filijalama su mnogo puta pokušavale da dobiju dozvolu od ruskih vlasti da prodaju svu imovinu svojih klijenata uz popust, rekao je Ararat Mkrtchian, izvršni direktor jermenskog brokera Sirius Capital.

„Ove (banke) su bile glavni brokери za američke i evropske fondove i posedovale su rusku imovinu, akcije i obveznice“, rekao je on.

Generalni direktor i osnivač Balchug Capital-a David Amarian nadgleda sve investicione aktivnosti. Prošle godine, kompanija je kupila rusku imovinu američkog proizvođača mašina Caterpillar.

Svaka peta rafinerija pred zatvaranjem, uprkos rastu tražnje

Ukupno 101 od 410 rafinerija širom sveta je u opasnosti da bude zatvoreno u narednoj deceniji, procenili su analitičari Wood Mackenzie, napominjući da ovaj broj predstavlja 21% globalnih kapaciteta za preradu, prenosi **Oilprice**. Razlozi za ovu procenu uključuju vrhunca potražnje za naftom „peak oil“ koja bi smanjila potražnju za gorivom i visoke operativne troškove u mestima kao što je Evropa, koja prikupljaju poreze na ugljenik od svoje energetske industrije.

Wood Mackenzie smatra naduvane operativne troškove rafinerija posebno važnim faktorom rizika za njihovu budućnost, kao i njihova ulaganja u dekarbonizaciju. „Rafinerije bez

ulaganja u tehnologije sa niskim sadržajem ugljenika, kao što su hvatanje ugljenika, nadogradnja energetske efikasnosti ili alternativna goriva, posebno su izložene“, napisali su analitičari. „One koji se nalaze u regionima sa utvrđenim ili eskalirajućim cenama ugljenika, uključujući EU, UK i Kanadu, su pod najvećim pritiskom.

Planirano je da cene ugljenika u ovim državama porastu na tri puta iznad globalnog proseka do 2035. godine, takođe su primetili analitičari, što će verovatno učiniti ekonomski besmislenim opstanak nekih rafinerija u EU, Velikoj Britaniji i Kanadi - osim ako se politike ne promene.

OPEC+ verovatno u maju ukida ograničenja proizvodnje

Ministri iz osam zemalja OPEC+ koje postepeno povećavaju proizvodnju nafte sastace se onlajn u četvrtak i verovatno će odobriti dalje povećanje proizvodnje od maja, rekli su za **Reuters** izvori iz grupe proizvođača.

Osam članica OPEC+, grupe koja uključuje Organizaciju zemalja izvoznica nafte i saveznike na čelu sa Rusijom, trebalo bi da poveća proizvodnju nafte za 135.000 barela dnevno u

maju.

Prema pisanju medija jedna od glavnih tema sastanka biće kako da ubede Kazahstan da prestane da prekoračuje svoju proizvodnu kvotu i svoje planove da nadoknadi prekomernu proizvodnju dok grupa pojačava postepena povećanja proizvodnje, rekla su dva delegata Reutersu.

Rekordna kazahstanska proizvodnja razbesnela

je nekoliko drugih članova grupe, uključujući Saudijsku Arabiju. OPEC+ poziva Kazahstan, između ostalih članica, da napravi dalje rezove kako bi nadoknadio višak proizvodnje.

Grupa OPEC+ proizvodi 45 miliona barela sirove nafte dnevno – ili 59% globalne proizvodnje nafte. Kombinovani uticaj članova je značajan i

pokazao se dovoljnim za kretanje cena nafte.

Na ministarskom sastanku OPEC+ u decembru, alijansa je odložila početak ublažavanja svojih smanjenja od 2,2 miliona barela dnevno do aprila 2025. Grupa je takođe produžila period u kojem će povući sva ova smanjenja do septembra 2026. godine.

Indija zbog Trampa traži alternativu za rusku naftu

Indijske rafinerije nafte traže alternative za isporuke sirove nafte iz Rusije nakon što je američki predsednik najavio moguće uvođenje sekundarnih sankcija, piše **Bloomberg**.

Podsetimo, Donald Tramp je ranije zapretio novim carinama na rusku naftu ukoliko, krivicom Rusije, zemlje ne postignu mirovni sporazum.

Izvori publikacije su rekli da indijske državne naftne kompanije Bharat Petroleum Corp. i Hindustan Petroleum Corp. pokušavaju da smanje svoju zavisnost od ruskih energetske resursa i traže dodatne isporuke na spot tržištu iz regiona Bliskog istoka, Severnog mora i Mediterana.

Istovremeno, primećuje Bloomberg, Indija je u velikoj meri zavisna od snabdevanja iz Rusije, koja je značajno smanjila cenu nafte nakon uvođenja zapadnih sankcija. Prošlog meseca su i državne i privatne rafinerije nafte bile uverene u svoju sposobnost da prime svu rusku naftu „nakon kratke pauze izazvane pooštavanjem sankcija od strane Vašingtona“.

Snabdevanje Indije iz Rusije u 2024. činilo je skoro 40% uvoza te azijske zemlje, pri čemu je najveći deo nabavki nafte Urals iz zapadnih luka. A od aprila 2024. do marta 2025. Rusija je pretekla UAE i postala najveći indijski dobavljač nafte.

BP prodaje imovinu u Austriji

BP kreće u prodaju svojih maloprodajnih objekata i infrastrukture za punjenje električnih vozila (EV) u Austriji, kao i svog udela u terminalu za gorivo u Lincu, prenosi **Rigzone**.

„Ova odluka je najnoviji primer strategije BP-a da preoblikuje i fokusira svoje poslove prerade“, rekao je britanski energetske glavni proizvođač u onlajn izjavi. BP je ranije izašao iz maloprodajnog sektora u Švajcarskoj i Turskoj, a nedavno je pokrenuo maloprodaju i prodaju u Nemačkoj i Holandiji.

U ponudi su preko 260 maloprodajnih objekata, od kojih je oko 120 u vlasništvu BP-a i povezane flote; Sredstva za punjenje električnih vozila

uključujući i ona u razvoju; i BP-ov udeo u kompaniji koja upravlja zajedničkim ulaganjem na terminalu goriva u Lincu. BP planira da završi prodaju ove godine.

„Tokom poslednjih godina razvili smo posao kako bismo postali broj druga najjača brendirana maloprodaja na tržištu“, rekla je Emma Delaney, izvršna potpredsednica za kupce i proizvode u BP. BP je 2022. godine prodao svoju maloprodajnu imovinu u Švajcarskoj kompaniji Oel Pool AG pod uslovima koji dozvoljavaju sajtovim da nastave sa oglašavanjem brenda BP, navodi BP u tromesečnom izveštaju od 3. maja te godine.

EU želi više američkog LNG, SAD ne odgovaraju

Evropska unija je izrazila spremnost da poveća kupovinu američkog tečnog prirodnog gasa (LNG), ali Vašington nije pokazao interesovanje, preneo je Politico, pozivajući se na nezvanične izvore.

Prema zvaničnicima i diplomatama EU, „pregovori nisu napredovali“. Brisel, pokušavajući da odgovori na predlog američkog predsednika Donalda Trampa o energetskim resursima i smanjenju isporuke LNG iz Rusije, „često je naišao na zid birokratije i ravnodušnosti u Vašingtonu“, kažu oni. „Pokušavamo da utvrdimo ko su ključne ličnosti u američkoj administraciji <...> i ko zapravo može nešto da uradi“, citira publikacija jednog od evropskih pregovarača.

Stvari komplikuju, američka administracija je odlučila da se direktno bavi pojedinačnim zemljama EU, iako Brisel igra ključnu ulogu u trgovinskoj politici 27-članog bloka, rekao je jedan diplomata. „Trump vidi EU kao jedinu stvar koja stoji između njega i pojedinih zemalja koje se

povinuju njegovoj volji“, dodao je on.

Prema konsultantskoj kompaniji Kpler, EU se suočava sa deficitom i zimu je završila sa samo jednom trećinom punim podzemnih skladišta gasa. Prosečna cena gasa u Evropi u prvom kvartalu porasla je više od 1,6 puta u odnosu na isti period prošle godine (na oko 509 dolara za 1.000 kubnih metara), pokazuju podaci londonske berze ICE i proračuni TASS-a. Cene su skočile za 36% tokom grejne sezone zbog velike količine gasa koji se povučen iz podzemnih skladišta.

Uvoz ruskog LNG-a u EU porastao je za 18% u 2024. Glavne zemlje koje su povećale kupovinu bile su Italija, Francuska i Češka. Prema podacima Eurostata objavljenim u martu i proračunima TASS-a, zajednica je u januaru kupila ruski gas iz gasovoda za 833 miliona evra i tečni prirodni gas za 1,07 milijardi evra. Ukupne kupovine od 1,9 milijardi evra bile su najveće u poslednje dve godine. Gasovod Turski tok ostaje poslednja aktivna ruta za isporuku ruskog gasa Evropi.

Ruski izvoz gasa preko Turskog toka veći za 16 odsto

Rusija je u periodu januar-mart povećala izvoz gasa u Evropu preko gasovoda Turski tok za 16 odsto u odnosu na isti period prošle godine na 4,51 milijardu kubnih metara, prenosi TASS, pozivajući se na podatke Evropske mreže operatera prenosnog sistema za gas (ENTSOG), izveštava **Tanjug**.

U martu je izvoz ruskog gasa u Evropu u ovom pravcu smanjen za 9,5 odsto na mesečnom nivou i za 1,9 procenata na godišnjem nivou na 1,4 milijarde kubnih metara.

Ovo je minimalna vrednost isporuka u jednom mesecu od juna prošle godine, navodi ruska agencija.

Ruski Arctic LNG 2 nastavio preradu gasa

Arctic LNG 2, postrojenje za preradu i izvoz koji je najavljeno kao vodeći ruski LNG projekat, postepeno je nastavio preradu gasa nakon višemesečne pauze, prenosi **Reuters**, pozivajući se na izvore iz industrije i satelitske snimke.

Arctic LNG 2 je pod sankcijama SAD i EU od prošle godine, a projekat nije mogao da izvrši nijenu isporuku zbog sankcija.

Pogon nastavlja da je sada polako nastavila sa preradom gasa i održava je na niskim stopama jer Rusija očekuje šta će Trampova administracija uraditi po pitanju sankcija.

Ruski proizvođač i izvoznik LNG-a Novatek,

većinski vlasnik Arctic LNG 2, navodno nastoji da obnovi odnose sa SAD uz pomoć lobista, prenosi Reuters.

Pogođen sankcijama, Arctic LNG 2 je prestao sa radom prošle godine, a Novatek se borio da izvrši makar ijednu isporuku.

Smešten na poluostrvu Gidan, Arctic LNG 2 se smatrao ključnim za napore Rusije da poveća svoj globalni udeo na LNG tržištu sa 8% na 20% do 2030-2035.

Ali projekat se našao pod pojačanim sankcijama Sjedinjenih Država, koje su odbile sve kupce koji su ranije razmišljali o kupovini tereta sa Arctic

LNG 2.

Projekat je imao mesece kašnjenja nakon što su početne američke sankcije u novembru 2023. promenile planove kompanije za početak proizvodnje i izvoza.

U avgustu 2024. godine, američki Stejt department je intenzivirao napore da blokira Arctic LNG 2 izvoz ciljajući kompanije uključene u

razvoj projekta i brodove za koje je utvrđeno da su utovarili LNG iz postrojenja.

SAD su odredile više kompanija povezanih sa Arctic LNG 2 kako bi dodatno poremetile sposobnost projekta da proizvodi i izvozi LNG, kao i sposobnost projekta da nabavi neophodne LNG tankere.

Nemci gas plaćaju 80 odsto više nego pre početka sukoba u Ukrajini

Cene energenata za potrošače u Nemačkoj umereno rastu. Ali u poređenju sa cenama pre izbivanja rata u Ukrajini, poskupljenja su enormna, prenosi [seebiz.eu](https://www.seebiz.eu)

Domaćinstva u Nemačkoj su u drugoj polovini prošle godine prirodni gas u proseku plaćala 12,28 centi po kilovat-satu, saopštio je Savezni zavod za statistiku.

To je 3,5 odsto više nego u prvih šest meseci i 7,6 odsto više nego u drugoj polovini 2023. U poređenju sa drugom polovinom 2021. godine, koja se uzima kao referentni period pre početka sukoba u Ukrajini i energetske krize koja je usledila, cene gasa za privatna domaćinstva bile su više za 79,8 odsto, kažu statističari.

U slučaju električne energije poređenje je manje drastično. Potrošači su u drugoj polovini prošle godine u proseku plaćali 41,2 centi po kilovat-satu.

To je 0,4 odsto više nego u prvoj polovini godine, ali 1,3 odsto manje nego godinu dana ranije. U poređenju sa periodom pre ruskog napada na Ukrajinu, poskupljenje je 25,3 odsto.

Više tarife i porezi doprineli su rastu cena energije.

Kako objašnjavaju statističari, do poskupljenja su

doveli vraćanje PDV-a na normalnu stopu od aprila 2024. i povećanje naknade za skladištenje gasa od jula.

Država je ranije smanjila PDV da bi ublažila energetske šok za stanovništvo i privredu.

Poresko opterećenje privatnih potrošača prirodnog gasa povećano je za nešto više od trećine u odnosu na prvu polovinu 2024. Privatni potrošači električne energije su u drugoj polovini prošle godine energiju i distribuciju plaćali u proseku 2,4 odsto manje nego u prvoj polovini.

Međutim, veće mrežne naknade dovele su do blagog povećanja ukupne cene električne energije.

Demohrišćani (CDU/CSU) i Socijaldemokrati (SPD), koji pregovaraju o formiranju nove vlade, dogovorili su mere za smanjenje troškova električne energije za preduzeća i potrošače.

Planirano je značajno smanjenje poreza na struju i mrežarine.

Statistike pokazuju da su kompanije i državne institucije bolje prošle od domaćinstava.

U drugoj polovini 2024. godine plaćali su prirodni gas u proseku 6,35 centi po kilovat satu, bez PDV-a i drugih odbitnih poreza.

SAD odložile sankcije NIS-u na 30 dana

Ministarstvo finansija SAD izdalo je novu specijalnu licencu kojom je stupanje na snagu sankcija u punom obimu prema kompaniji NIS odloženo do 28. aprila, koja kompaniji omogućava nesmetano obavljanje operativnih aktivnosti do tog datuma odnosno do ukidanja sankcija, u zavisnosti šta nastupi prvo, saopštio je NIS, prenosi **Tanjug**.

"Kompanija NIS zahvaljuje Vladi Republike Srbije i svim ostalim domaćim i stranim institucijama koje su podržale zahtev upućen Ministarstvu finansija SAD. Kompanija podseća da je u martu podnela i zahtev za uklanjanje NIS-a sa SDN liste (Specially Designated Nationals). NIS i ovom prilikom ističe da poštuje zakone Republike Srbije i drugih država na čijim tržištima posluje, kao i da svojim poslovanjem nije doprineo uvođenju sankcija koje ugrožavaju rad kompanije i socijalnu stabilnost više od 13.000 zaposlenih", navedeno je u saopštenju kompanije.

Novom licencom kompaniji NIS se omogućava nesmetano obavljanje sledećih aktivnosti:

Održavanje poslovanja, ugovora i drugih sporazuma koji uključuju NIS ili njegova operativna zavisna društva

Izvršenje svih transakcija sa NIS i njegovim operativnim zavisnim društvima, koje su usmerene na ispunjenje ugovora.

Otuđenje ili prenos, ili omogućavanje otuđenja ili prenosa duga ili kapitala izdatih ili garantovanih od strane NIS-a ili operativnih zavisnih društava („Pokriveni dug ili kapital“) na lice koje nije iz SAD. Zvanični poslovi diplomatskih ili konzularnih predstavništava van Ruske Federacije koji uključuju NIS ili operativna zavisna društva.

Kako je navedeno, u narednom periodu kompanija NIS ostaje posvećena očuvanju

stabilnosti na domaćem tržištu, nastavku investicionog ciklusa i očuvanju socijalne stabilnosti zaposlenih.

Takođe, NIS navodi da je spreman na nastavak dosledne saradnje sa Ministarstvom finansija SAD povodom podnetog zahteva za uklanjanje kompanije sa SDN liste.

O svim novim okolnostima koje mogu uticati na poslovanje kompanije, NIS će blagovremeno obavestiti javnost, navedeno je u saopštenju.

Ministarka rudarstva i energetike Dubravka Đedović Handanović u teničkom mandatu izjavila je danas da je licenca za rad koju je NIS dobio novim odlaganjem američkih sankcija do 28. aprila kompletnija nego prethodna i da su njom obuhvaćene i američke kompanije, američke finansijske institucije i američki državljani.

"To znači da će NIS moći da nastavi s njima da posluje, što u prethodnom odobrenju nije bio slučaj", rekla je Đedović Handanović za Tanjug.

Ona je rekla da se Srbija spremala za teži scenario, iako je odluka o odlaganju sankcija bila željena. "Mi smo, naravno, spremali određene mere i Narodna banka Srbije je tu, pre svega, bila u komunikaciji sa svim bankama, da olakšamo što je više moguće ukoliko bi sankcije nastupile, da NIS može da nastavi i da funkcioniše na finansijskom tržištu. Ali evo, još jedan dodatni komfort, znači nema apsolutno nikakvog govora da li će platne kartice raditi ili neće", rekla je ministarka.

Kako je dodala, NIS nastavlja svoje aktivnosti i u ovom momentu je najbitnije da se ovih 30 dana iskoristi da se dodatna sirova nafta kupi i dopremi i plati, da jednostavno imamo što više sirove nafte u Srbiji za neophodan nastavak rada rafinerije i posle 28. aprila.

Usvojen prostorni plan za mađarsko-srpski naftovod

Završetak projekta naftovoda od Mađarske do Novog Sada planiran je za treći kvartal ove godine, dok bi izgradnja trebalo da počne u četvrtom kvartalu, najavio je predsednik Srbije Aleksandar Vučić. On je dodao da se očekuje da će naftovod biti završen do prvog kvartala 2027. godine, uoči održavanja Ekspa, prenosi **Ekapija**.

Ukupna vrednost investicije procenjuje se na 129,5 mil EUR.

- Imali bismo tada još jedan naftovod pored Janafa, veću mogućnost, značajniju diverzifikaciju za dobijanje nafte iz različitih izvora, što može da bude i neuporedivo jeftinije za Srbiju - rekao je Vučić na zajedničkoj konferenciji za novinare sa

mađarskim ministrom odbrane Krištofom Salai-Bobrovnickim.

Ukupna vrednost investicije procenjuje se na 129,5 mil EUR.

- Imali bismo tada još jedan naftovod pored Janafa, veću mogućnost, značajniju diverzifikaciju za dobijanje nafte iz različitih izvora, što može da bude i neuporedivo jeftinije za Srbiju - rekao je Vučić na zajedničkoj konferenciji za novinare sa mađarskim ministrom odbrane Krištofom Salai-Bobrovnickim. Vlada Srbije je saopštila ranije da je usvojila prostorni plan za izgradnju naftovodne veze sa Mađarskom u dužini od 113 kilometara u cilju diversifikacije snabdevanja energijom, prenosi [Seenews.com](#)

Podzemni cevovod, čiji je ukupni ulazni kapacitet oko 5,5 miliona tona nafte godišnje, ići će od Horgoša, na granici sa Mađarskom, do naftnog terminala državne Transnafte u Novom Sadu na severu, odlukom Vlade i prostornim planom objavljenim u petak u Službenom glasniku.

Protok nafte i pritisak u cevovodu zavisice od

potreba Srbije, raspoložive količine domaće nafte i količine nafte koja se isporučuje naftovodom JANAF kroz Hrvatsku, prema prostornom planu.

Nominalni maksimalni obim prerade sirove nafte u jedinoj rafineriji u Srbiji u Pančevu, kojom upravlja NIS, iznosi 4,8 miliona tona godišnje.

Srbija i Mađarska potpisale su sporazum o izgradnji gasovoda u junu 2023. Gasovod će se na kraju protezati preko 300 km da bi povezao Novi Sad sa prijemnom stanicom naftovoda Druzhba u Sažalobati, u Mađarskoj.

Srbija trenutno sirovu naftu dobija samo preko naftovoda JANAF, a ta kompanija ima ugovor sa NIS-om za transport 10 miliona tona sirove nafte za period od 1. januara 2024. do 31. decembra 2026. godine.

Ugovor je doveden u pitanje nakon što je Ministarstvo finansija SAD u januaru uvelo sankcije NIS-u, u okviru širih sankcija ruskom energetske sektoru. Sprovođenje sankcija je, međutim, dva puta odlagano i sada bi trebalo da stupe na snagu 18. aprila.

NIS imenovao direktora Gazproma u Odbor direktora

NIS je saopštio da je imenovao izvršnog direktora Gazproma Ignata Dirksa u svoj odbor direktora.

Dirks je trenutno prvi zamenik šefa odeljenja 816 u Gazpromu, koji je odgovoran za finansijsku i ekonomsku politiku ruske energetske kompanije, navodi se u njegovoj biografiji na sajtu NIS-a. U prošlosti je bio na nekoliko pozicija u ruskom zajmodavcu Gazprombanci, uključujući šefa odeljenja za kreditiranje tržišta kapitala, prenosi [Ekapija](#).

U podnesku beogradskoj berzi u petak, NIS je rekao da Dirks popunjava upražnjeno mesto

nakon ostavke Pavela Oderova, ne navodeći dalje detalje.

Oderov je imenovan u odbor NIS-a u aprilu 2020. Ruski Gazprom njeft ima 44,85% udela u NIS-u, a slede ga Vlada Srbije sa 29,87% i Gazprom sa 11,30%.

Ministarstvo finansija SAD je u januaru uvelo sankcije NIS-u, u okviru širih sankcija protiv ruskog energetske sektora. Sprovođenje sankcija je u međuvremenu dva puta odlagano i sada treba da stupe na snagu 18. aprila.

Najveći deo dobiti INA ide akcionarima

Glavni zaključak sa sjednice Nadzornog odbora INA bila je raspodela dobiti iz 2024. godine, prenosi [energetika-net](#). Ukupna dobit kompanije u prošloj godini iznosila je 156,04 miliona evra, koja će biti raspoređena na sledeći način: 7,8

miliona evra zakonske rezerve, 28,24 miliona evra neraspoređene dobiti, a preostalih 120 miliona evra ide na isplatu akcionarima (12,00 evra po akciji)

MOL gradi skladište baterija vredno 16 miliona evra

Mađarski MOL gradi sistem skladištenja električne energije kapaciteta 40 megavat-sati

(MWh) na lokaciji MOL Petrochemicals u Tiszaujvarosu. Kako ističe u kompaniji, da će biti

najveće baterijsko skladište u Mađarskoj, instalirano neposredno uz krajnjeg potrošača.

Postrojenje će stajati više od 16 miliona evra, što će imati ključnu ulogu u uravnoteženju fluktuacije u nacionalnoj električnoj mreži u Mađarskoj. MOL planira da izgradi ukupni skladišni kapacitet od nekoliko stotina MWh do 2030. godine. Investicija koordinira Ministarstvo javne uprave i regionalnog razvoja, a podržavaće Evropska unija sa 2,7 milijardi forinti bespovratne pomoći u okviru Instrumenta za oporavak i otpornost.

Jedinica Tiszaujvaros podržava nacionalnu mrežu prenosa uravnotežujući fluktuacije mreže. Komercijalne operacije obavljat će Alteo gdje MOL i njegovi partneri posjeduju 73,8 posto udjela. Alteo ima približno 110 megavata (MV) kapaciteta elektrana zasnovanih na obnovljivoj

energiji (vetar, sunce, hidroelektrane, bioplin) i trenutno obezbeđuje oko 40 posto ukupnog kapaciteta za skladištenje energije u Mađarskoj.

„Ovo je upravo onakav korak koji treba da napravimo pametnu tranziciju zacrtanu u našoj strategiji: ne samo da će ovaj projekat povećati stabilnost i pouzdanost opskrbe energijom, već će takođe doprineti zaštiti životne sredine i gospodarskom razvoju. U razvoju budućeg energetskeg sistema, integrisana jedinica za očuvanje baterije bit će ključna za efikasnu, fleksibilnu i pouzdanu upotrebu energetskeg resursa“, rekao je Nadzorni odbor.

Mađarska energetska kompanija MVM Group je takođe nedavno najavila da će instalirati novo postrojenje za skladištenje energije u zapadnoj Mađarskoj.

Bugarska polaže nade u vertikalni gasni koridor

"Realizacija projekta Vertikalni gasni koridor garantuje da Bugarska nikada neće ostati bez prirodnog gasa i da će biti dobro snabdevena iz svih pravaca. To donosi i više prihoda našoj zemlji, koji će kroz dividende državnih preduzeća ući u državni budžet i tako stići do opština i do svakog bugarskog građanina", izjavio je bugarski ministar energetike Zecho Stankov, koji je danas pregledao isporuku prvih 4.000 cevi namenjenih za gasovod u luci Burgas. Fabrički su izolovani i spolja i iznutra, sa izuzetno dugim vekom trajanja od 60-70 godina, prenosi [Plovdiv24.bg](#).

Ambicija je da Bugarska bude prva zemlja koja će početi stvarnu izgradnju gasovoda. "Cevi se već transportuju, a do Uskrsa će sve stići na trasu budućeg gasovoda - ukupno sedam lokacija. Stvorena je organizacija da sledećeg meseca dobijemo građevinsku dozvolu, a da probijemo u maju", najavio je ministar energetike.

Izgradnja Vertikalnog gasnog koridora počće od Kulate do priključne tačke u postojećem

gasovodu Kresna. „Tako ćemo prvom etapom povećati kapacitet prenosa gasa za 50 odsto – sa 2,3 milijarde kubnih metara na 3,6 milijardi kubnih metara godišnje. Kada budemo razvijali drugu deonicu Rupča-Vetrino, za koju su i cevi, moći ćemo da tranzitiramo duplo više u pravcu Rumunije – 10 milijardi kubnih metara u momentu u odnosu na 5 milijardi kubika“, objašnjava ministar Stankov.

Inicijativa Vertikalni gasni koridor ima za cilj da garantuje sigurnost i kontinuitet snabdevanja energijom, obezbedi pristup raznovrsnim i raznovrsnim izvorima snabdevanja prirodnim gasom kako za Bugarsku tako i za zemlje regiona Jugoistočne Evrope. Za realizaciju su razvijena dva projekta za povećanje kapaciteta u pravcu jug-sever, koji će obezbediti prenos rastućih tokova gasa (uključujući tečni prirodni gas) iz Grčke preko Bugarske, Rumunije, Mađarske, Slovačke i Moldavije sa mogućnošću dolaska do Ukrajine.

MOL povećava dividendu za gotovo 10 odsto

Mađarski MOL najavio je planove za isplatu dividende od 220,4 milijarde forinti (560 milijuna eura) za 2025., budući da kompanija nastoji održati visinu isplate akcionarima uprkos smanjenju

zarade u odnosu na vrhunac 2022. godine, prenosi [poslovni.hr](#).

Predloženo je povećanje od gotovo 10% u odnosu na prošlogodišnju isplatu.

Upravni odbor je preporučio osnovnu dividendu od 165 forinti (HUF) po akciji i vanrednu dividendu od 110 HUF, čime bi ukupni iznos iznosio 275 HUF.

Konačni iznos zavisiće od broja akcija u opticaju pre datuma za istek prava na dividendu, saopštio je MOL.

Iako je viša od prošlogodišnje dividende, isplata je i dalje ispod visokih dividendi isplaćenih 2021. i 2022. godine, kada je grupa imala koristi od visokih marži prerade i povoljnog regulatornog

okruženja.

MOL je nedavno objavio da je EBITDA premašila tri milijarde USD u 2024. i potvrdila slična očekivanja za tekuću godinu.

Za 2025. godinu, MOL prognozira očekivanu dobit pre oporezivanja na oko 1,6 milijardi dolara.

Proizvodnja nafte i gasa, koja je 2024. iznosila 93,8 mboepd, mogla bi iznositi između 92-94 mboepd.

WPC
ENERGY
SERBIA

**NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET**

NEDELJA NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave
